

Vastaanottaja/ Mottagare

Kaskisten kaupunki / Kaskö stad

Asiakirjatyyppi / Dokumenttyp

Rakennusinventointi / Byggnadsinventering

Päivämäärä / Datum

24.4.2019

KASKINEN – KASKÖ

**IX KAUPUNGINOSAN ASEMAKAAVAN MUUTOS JA LAAJENNUS,
KORTTELIT 74 JA 137–139, KOULUN ALUE**

**ÄNDRING OCH UTVIDGNING AV DETALJPLANEN I STADSDEL IX,
KVARTER 74 OCH 137–139, SKOLOMRÅDE**

1. JOHDANTO – INLEDNING

Koulun alueen asemakaavan muutoksen ja laajennuksen yhteydessä alueen rakennuksia on selvitetty Ramboll Finland Oy:n toimesta alkuvuodesta 2019. Inventointitietoja on täydennetty kaavaluonnoksen nähtävillä olon jälkeen. Alueella sijaitsevat nykyiset rakennukset, rakennelmat ja rakenteet ovat:

1. Vanha kaupungintalli ja kalastusvälineväjat / *Gammalt stadsstall och fiskebragdhusen*
2. Vanha asuinrakennus pihapiireineen / *Gammal bostadsbyggnad med gård*

Kohteilla nro 1 *Vanha kaupungintalli ja kalastusvälineväjat* ja nro 2 *Vanha asuinrakennus pihapiireineen* on kulttuurihistoriallista arvoa, joka on selostettu kohteen kuvauksessa.

I samband med ändring och utvidgning av detaljplanen för skolområdet har områdets byggnader utretts på uppdrag av Ramboll Finland Oy i början av år 2019. Inventeringsuppgifter har kompletterats efter planutkastets påseende. Nuvarande byggnader och konstruktioner i området är:

3. Entinen ala-aste / *F.d. lågstadiet*
4. Urheiluhalli / *Idrottshall*
5. Koulu ja tekninen tila / *Skola och tekniskt utrymme*

Objekten nr 1 *Gammalt stadsstall och fiskebragdhusen* och nr 2 *Gammal bostadsbyggnad med gård* har kulturhistoriskt värde som har redogjorts för i beskrivningen av objektet.

Kuva 1. Alueen rakennusten ja pihapiirien sijainti sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden alueiden rajaukset. / *Byggnadernas och gårdarnas läge samt avgränsning av kulturhistoriskt värdefulla områden.* Ilmakuva / *Flygbild:* Ramboll Finland Oy 2018

Kuva 2. Kalarannan/Sjöbobackenin perinnemaiseman rajaus. / Avgränsning av Sjöbobackens värdbiotop.

Kuva 3. Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö, Kaskisten ruutukaava-alue / byggd kulturmiljö av riksintresse, Kaskö rutplaneområde (RKY 2009).

2. ALUEEN RAKENNUKSET – OMRÅDETS BYGGNADER

2.1 Vanha kaupungintalli ja kalastusvälinevajat, Sulkukatu 9 – Gammalt stadsstall och fiskebragdhusen, Slussgatan 9

Kohde 1 sijaitsee valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön (Kaskisten ruutukaava-alue RKY 2009) ja siihen kuuluvan Sjöbobackenin vanhan kalarannan alueella. Rakennuksilla ei voimassa olevissa kaavoissa ole erillisiä suojelumerkintöjä. Kohde rajautuu länsipuolelta perinteisellä riukuaidalla rajattuun niittyalueeseen.

Historia: Vanha kaupungintalli on rakennettu kauempaa saapuvien kalakauppioiden majoitustilaksi. Rakennuksen eteläpäädyssä on kauppioiden majoitustilat ja pohjoispäässä talli. Sulkukadun varressa on vanha kalastusvälinevajasta laajennettu autotalli-/ varistorakennus ja kauempana kadusta nykyisin varastokäytössä toimiva entinen kalastusvälinevaja, jota on laajennettu veneen säilytystä varten. Rakennukset ovat olleet eri omistuksessa eivätkä ne ole muodostaneet keskenään yhteistä toiminnallista pihapiiriä vaan liittyneet Kalarannan kokonaisuuteen, jonka maa-alue on kokonaisuudessaan kaupungin omistuksessa.

Kulttuurihistoriallisen merkityksen arviointi: Kaupungintallilla on rakennushistoriallista, historiallista ja kaupunkikuvallista arvoa. Rakennukset liittyvät valtakunnallisesti arvokkaaseen ruutukaavakaupunkiin ja Kalarannan alueeseen sekä sijaintinsa että historiansa kautta. Toteutetuista muutoksista huolimatta myös entiset kalastusvälinevajakennukset tukevat Kalarannan alueen kulttuurihistoriallisia arvoja ja ovat historiallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokkaita osana kulttuurihistoriallisesti arvokasta kokonaisuutta.

Objekt 1 är beläget i byggd kulturmiljö av riksintresse (Kaskö rutplaneområde RKY 2009) och inom den gamla Sjöbobackens område som hör till det. Byggnader har inte skilda skyddsbe-teckningar i de gällande planerna. Objekt grän-sar i väster till ängsområde som avgränsats med en traditionell gårdesgård.

Historia: Det gamla stadsstallet har uppförts som inkvarteringsutrymme för fiskhandlarna. I södra gaveln av byggnaden finns handlarnas inkvarteringsutrymmen och i norra gaveln stall. Invid Slussgatan finns ett gammalt bilgarage/lagerbyggnad som utbyggt från ett fiskebragdhus och längre bort från gatan ett f.d. fiskebragdhus som nuvarande används som lager och har förstörats för förvaring av båt. Byggnaderna har varit i olika ägo och har inte bildat sinsemellan en gemensam funktionella gård utan de har anslutit sig till Sjöbobackens helhet, vars markområde är till sin helhet i stadens ägo.

Bedömning av kulturhistorisk betydelse: Stadstallet har värde med tanke på byggnads-historia, historia och stadsbild. Byggnaderna ansluter sig till rutplanstaden som är värdefull på riksnivå, samt till Sjöbobacksområde både p.g.a. sina lägen och historia. Trots ändringarna som gjorts stöder även de f.d. fiskebragd-husen de kulturhistoriska värdena i Sjöbobacken och är historiskt- samt med tanke på stads-bilden värdefulla som en del av den kulturhistoriskt värdefulla helheten.

Kuva 4. Kohteen rakennusten sijainti osana Kalarannan aluekokonaisuuden eteläosaa. / **Byggnaderna av objektet är en del av den södra delen av Sjöbobackens områdeshelhet.**

a - Vanha kaupungintalli (nykyään varastorakennus) / Gammalt stadsstall (numera lagerbyggnad)

Rakennusvuosi: kaupunki päättänyt rakentamisesta v. 1910, todennäköisesti valmistunut pian sen jälkeen (rakennusrekisterin mukaan vasta 1920, mikä ei pitäne paikkaansa).

Rakennusmateriaalit: Ranko- tai hirsirakenteinen, saumapeltikatto, lautavuoraus, lohkokivi-perustus.

Byggnadsår: staden har beslutit om byggande år 1910, byggnaden färdigställdes sannolikt snart efter det (enligt byggnadsregistret först 1920, som torde inte vara sant).

Byggnadsmaterial: Regel- eller timmerkonstruktion, falsplåttak, brädfodring, kilstenssockel.

Kuva 5. Vanha kaupungintalli länsipuolelta sekä Sulkukadun puolelta / **Gammalt stadsstall västerifrån samt från Slussgatan.**

Kuva 6. Vanha kaupungintalli itä- ja pohjoispuolelta / **Gammalt stadsstall öster- och norrifrån.**

b – Entinen kalastusvälinevaja Sulkukadun varressa, varasto / F.d. fiskebragdhus intill Slussgatan, lager

Rakennusvuosi: 1933/1934 Sälgrundin Laxhamnista peräisin olleen kala-aitan hirsistä ja Pikkusahalta hankitusta puutavarasta, laajennettu autotalliksi, nykyisin varastokäytössä.

Rakennusmateriaalit: aaltopeltikatto, peiterimalautavuoraus, betoniperustus.

Byggnadsår: 1933/1934 timren härstammar en sjöbod från Laxhamn på Sälgrund och övriga virket från Lillsåget, utbyggt som garage, nu förtiden används som lager.

Byggnadsmaterial: korrugerat plåttak, locklistpanel, betongfundament.

Kuva 7. Entinen kalastusvälinevaja Sulkukadun puolelta sekä länsipuolelta / F.d. fiskebragdhus från Slussgatan och västerifrån.

c – Entinen kalastusvälinevaja kauempana kadusta, varasto – F.d. fiskebragdhus längre bort från gatan, lager

Rakennusvuosi: rakennettu kalastusvälinevajaksi 1900-luvun alkupuolella, laajennus 1970-luvulla veneiden säilyttämistä varten.

Rakennusmateriaalit: aaltopeltikatto, peiterimalautavuoraus, betoniperustus

Byggnadsår: byggt som fiskebragdhus i början av 1900-talet, utbyggnad på 1970-talet för förvaring av båtar.

Byggnadsmaterial: korrugerat plåttak, locklistpanel, betongfundament.

Kuva 8. Kauempana kadusta sijaitseva entinen kalastusvälinevaja länsi-, etelä- ja pohjoispuolelta. / F.d. fiskebragdhus som är beläget längre bort från gatan, västra, södra och norra sidan.

2.2 Asuinrakennuksen pihapiiri, Myllylahdenkatu 19 – Bostadsbyggnad med gård, Kvarnviksvägen 19

Kohde 2 sijaitsee valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön (Kaskisten ruutukaava-alue RKY 2009) ja siihen kuuluvan Sjöbobackenin vanhan Kalarannan reuna-alueella. Rakennuksilla ei voimassa olevissa kaavoissa ole erillisiä suojelumerkintöjä.

Historia: Päärakennus on mahdollisesti ollut alun perin kalastajamökki. Rakennusta on myöhemmin laajennettu ja korjattu perinteinen luonne säilyttäen. Pihapiirissä sijaitseva saunarakennus on laajennettu ja remontoitu ja pihaan on rakennettu uusi varistorakennus.

Objekt 2 är beläget i randområdet av den byggda kulturmiljön av riksintresse (Kaskö rutplaneområde RKY 2009) och tillhörande gamla Sjöbobackens område. Byggnader har inte skilda skyddsbe-teckningar i de gällande planerna.

Historia: Huvudbyggnaden har möjligen ursprungligen varit en fiskestuga. Byggnaden har senare utbyggt och reparerats med bevarande av den traditionella karaktären. Bastubyggnaden i gården har utbyggt och renoverats och i gården har byggts en ny lagerbyggnad.

Kulttuurihistoriallinen merkitys: Päärakennuksella on rakennushistoriallista, historiallista ja kaupunkikuvallista arvoa Kalarannan alueeseen liittyvänä perinteisen asunsa säilyttäneenä asuinrakennuksena. Ulkorakennukset tukevat kohteen ja Kalarannan alueen kulttuurihistoriallisia arvoja.

Kulturhistorisk betydelse: Huvudbyggnaden har byggnadshistoriskt-, historiskt- samt värden med tanke på stadsbilden som en bostadsbyggnad som ansluter sig till Sjöbobacksområdet och som har bevarat sin traditionella exteriör. Uthusen stöder de kulturhistoriska värden av objektet och Sjöbobacksområdet.

a – Asuinrakennus – Bostadsbyggnad

Rakennusvuosi: 1915-1920, peruskorjaus 2004-2006.

Rakennusmateriaalit: hirsirunko, kuisti lautarakenteinen, huopakatto, peiterimalautavuoraus, perustus osittain lohkokiveä ja osittain maalatua betonia

Byggnadsår: 1915-1920, ombyggnad 2004-2006.

Byggnadsmaterial: timmerstomme, farstukvist av brädkonstruktion, filttak, locklistpanel, fundament dels av kilsten och dels av målad betong.

Kuva 9. Asuinrakennus Myllylahdentien eli idän suunnasta sekä pihan puolelta eli pohjoispuolelta. / Bostadsbyggnad från Kvarnviksvägen dvs. österifrån samt från gårdssidan dvs. norrifrån.

Kuva 10. Asuinrakennus etelä- ja länsipuolelta. / Bostadsbyggnadens södra och västra sida.

b – Saunarakennus - Bastubyggnad

Rakennusvuosi: 1915-1920, peruskorjattu ja laajennettu myöhemmin.

Rakennusmateriaalit: osittain hirsirunko, osittain lautarakenteinen, huopakatto, peiterimalautavuoraus, perustus maalattua betonia.

Byggnadsår: 1915-1920, senare ombyggt och utbyggt.

Byggnadsmaterial: delvis timmerstomme, delvis brädstomme, filttak, locklistpanel, fundament av målad betong.

Kuva 11. Saunatupa pihan puolelta ja pohjoispuolelta. / Bastustuga från gårdssidan och norrifrån.

Kuva 12. Saunatupa länsi- ja eteläpuolelta. / Bastustugans västra och södra sida.

c – Varastorakennus – Lagerbyggnad

Rakennusvuosi: 2005

Rakennusmateriaalit: Lohkokivet ja hirsirakennus.

Byggnadsår: 2005

Byggnadsmateriaali: kilsten och timmerkonstruktion.

Kuva 13. Varastorakennus etelä-, itä- ja pohjoispuolelta. / Lagerbyggnadens södra, östra och norra sida.

2.3 Entinen ala-aste, Sulkukatu 10 – Ett f.d. lågstadie, Slussgatan 10

Koulurakennus – Skolbyggnad

Kohde 3 on käytöstä poistettu entinen ala-asteen koulurakennus, joka on ollut useita vuosia käyttökiellossa kosteusvaurioiden vuoksi ja se on päätetty purkaa.

Rakennusvuosi: 1978/1979

Koko: 2432 m²

Pääsuunnittelija: Arkkitehtitoimisto Carl-Johan Slotte & Andre Schultz

Objekt 3 är en f.d. skolbyggnad av lågstadiet som har varit många år i användningsförbud p.g.a. fuktskador och man har beslutit att riva den.

Byggnadsår: 1978/1979

Storlek: 2432 m²

Huvudplanerare: Arkitektbyrå Carl-Johan Slotte & Andre Schultz.

Kuva 14. Entinen koulurakennus itäpuolelta. / f.d. skolbyggnaden österifrån.

Kuva 15. Entinen koulurakennus pohjoispuolelta. / f.d. skolbyggnaden norrifrån.

2.4 Urheiluhalli, Sulkukatu 11 – Idrottshall, Slussgatan 11

Urheiluhalli – Idrottshall

Kohde 4 on kaupungin urheiluhalli.

Rakennusvuosi: 1980 (suunnitelmat ja rakennuslupa vuodelta 1975)

Koko: 1510 m²

Pääsuunnittelija: Hyvinkään Muovihuone Oy

Objekt 4 är stadens idrottshall.

Byggnadsår: 1980 (planer och bygglov från 1975)

Storlek: 1510 m²

Huvudplanerare: Hyvinkään Muovihuone Oy.

Kuva 16. Urheiluhalli eteläpuolelta. / Idrottshallens södra sida.

Kuva 17. Urheiluhalli länsipuolelta. / Idrottshallens västra sida.

Kuva 18. Urheiluhalli itäpuolelta. / Idrottshallens östra sida.

2.5 Koulu ja tekninen tila, Sulkukatu 12 – Skola och tekniskt utrymme, Slussgatan 12

Kohde 5 on entinen ylä-asteen koulu, joka toimii nykyisin ala-asteen kouluna. Rakennukset ovat hyväkuntoisia.

a - Koulu/päärakennus – Skola/huvudbyggnad

Rakennusvuosi: 1990

Koko: 1250 m²

Pääsuunnittelija: Suunnittelukeskus Oy, Seinäjoki

Objekt 5 är en f.d. högstadieskola som nuförtiden används som lågstadieskola. Byggnaderna är i gott skick.

Byggnadsår: 1990

Storlek: 1250 m²

Huvudplanerare: Suunnittelukeskus Oy, Seinäjoki

b - Tekninen tila – Teknisk utrymme

Rakennusvuosi: 1990

Koko: 342 m²

Byggnadsår: 1990

Storlek: 342 m²

Pääsuunnittelija: Suunnittelukeskus Oy, Seinäjoki

Huvudplanerare: Suunnittelukeskus Oy, Seinäjoki

Kuva 19. Koulu pihan puolelta, koulu oikealla ja tekninen tila vasemmalla. / Skolan från gårdssidan, skolan till höger och tekniskt utrymme till vänster.

Kuva 20. Koulun alue seututien suunnasta, koulu vasemmalla ja tekninen tila oikealla. / Skolans område från den regionvägen, skolan till vänster och tekniskt utrymme till höger.

Kuva 21. Koulun pihapiiri Sulkukadun puolelta. / Skolans gård från Slussgatan.

KUVAT – BILDER

Kuvien kuvausajankohta: huhti- ja joulukuu 2018. Kuvat Juha-Matti Märijärvi ja Jorma Latvala.

Fotograferingstidpunkt: april och december 2018. Bilder av Juha-Matti Märijärvi och Jorma Latvala.

LÄHTEET – KÄLLOR

Rakennusten tiedot: Kaskisten kaupunki 2019 – Uppgifter om byggnader: Kaskö stad 2019
Projekt Sjöbobacken, Kaskö, Byggnadsinventering 1994

- Kohde nro 28 Bragdhus nr. 18 – Objekt 28 Bragdhus nr. 18
- Kohde nro 31 Bragdhus nr. 27 – Objekt 31 Bragdhus nr. 27
- Kohde nro 46 Talli – Objekt nr. 46 Stall

Kaskisten kaupungin historia 1984, Kalastus muinaisaikoina (s. 250-253), kirjoittanut Oscar Nissén. – Kaskö stads historia 1984, Fiske i forna dagar (s. 250-253), skriven av Oscar Nissén.